

به نام خدا

گذری بر تکنیک های اثربخش آموزشی

مولفان :

زهرا مرادی پور

زینب ابراهیمی اطهر

مرضیه مددی گوگردقی

سمیرا عبدالحسین زاده

انتشارات شرفی

(با همکاری سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: مرادی پور، زهرا، ۱۳۶۱
عنوان و نام پدیدآور: گذری بر تکنیک های اثربخش آموزشی / مولفان زهرا مرادی پور، زینب ابراهیمی
اطهر، مرضیه مددی گوگردقی، سمیرا عبدالحسین زاده.
مشخصات نشر: انتشارات شرفی (با همکاری سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۰-۷۷-۷
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: تکنیک های اثربخش آموزشی
شناسه افزوده: ابراهیمی اطهر، زینب، ۱۳۵۲
شناسه افزوده: مددی گوگردقی، مرضیه، ۱۳۴۹
شناسه افزوده: عبدالحسین زاده، سمیرا، ۱۳۵۸
رده بندی کنگره: PN۲۱۹۳
رده بندی دیویی: ۸۰۹/۲۴۸
شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۹۳۸۶۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: گذری بر تکنیک های اثربخش آموزشی
مولفان: زهرا مرادی پور - زینب ابراهیمی اطهر - مرضیه مددی گوگردقی - سمیرا عبدالحسین زاده
ناشر: انتشارات شرفی (با همکاری سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲
چاپ: زبرجد
قیمت: ۹۶۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۶۷۰-۷۷-۷
تلفن مرکز پخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار.....
۱۷	مقدمه:.....
۱۹	تدریس به چه معناست؟.....
۱۹	تدریس چه ویژگی‌هایی دارد؟.....
۲۰	تدریس اثربخش چیست؟.....
۲۰	تدریس اثربخش چه ویژگی‌هایی دارد؟.....
۲۵	هدف از تدریس اثربخش چیست؟.....
۲۵	چه زمانی یک تدریس اثربخش خواهد بود؟.....
۲۶	تأثیر افراد مختلف (استاد و دانشجو) در تدریس اثربخش چگونه است؟.....
۲۸	روش تدریس:.....
۲۸	تعریف عملیاتی:.....
۲۸	موفقیت تحصیلی:.....
۲۹	رشته‌های تدریس علوم انسانی:.....
۲۹	رشته‌های تدریس علوم پایه:.....
۲۹	سوابق تدریس:.....
۳۰	روش تدریس.....
۳۰	تقسیم‌بندی روش‌های تدریس:.....
۳۱	الف- روش‌های تاریخی.....
۳۲	آزادی‌ها.....

- ۳۲..... آزادی سنی
- ۳۲..... آزادی شروع
- ۳۳..... آزادی مدت تحصیل
- ۳۳..... اصل آزادی فردی
- ۳۳..... خلیفه
- ۳۳..... درس‌ها
- ۳۴..... ب- روش‌های جدید
- ۳۴..... روش توضیحی
- ۳۵..... مهارت توضیح
- ۳۶..... ارزشیابی مهارت توضیح
- ۳۶..... برگ ارزشیابی مهارت توضیح
- ۳۶..... روش سخنرانی:
- ۳۷..... ویژگی‌های روش سخنرانی
- ۳۷..... مراحل سخنرانی
- ۳۸..... روش اکتشافی:
- ۳۹..... محاسن روش اکتشافی از دیدگاه (برونر)
- ۳۹..... محدودیت‌های روش اکتشافی
- ۴۰..... حل مسئله
- ۴۰..... راه‌های حل مسئله
- ۴۰..... حل مسئله از طریق بینش و شناخت
- ۴۱..... حل مسئله با روش تحلیلی

- ۴۲..... حل مسئله با روش دیویی
- ۴۲..... روش مباحثه و انواع آن
- ۴۲..... بحث کنترل شده توسط معلم
- ۴۳..... بحث آزاد
- ۴۳..... روش بحث گروهی
- ۴۳..... فن پرسش و پاسخ
- ۴۴..... فرصت سؤال
- ۴۵..... پرسش‌های پی گیر
- ۴۵..... مهارت پرسش
- ۴۵..... انواع پرسش
- ۴۶..... طرز سؤال کردن
- ۴۷..... واحد کار (پروژه)
- ۴۷..... گروه‌های کوچک
- ۴۷..... یادگیری فردی
- ۴۸..... روش آزمایشی
- ۴۸..... روش نمایشی
- ۴۸..... گردش علمی یا فعالیت تجربی خارج از کلاس (کار میدانی)
- ۴۹..... بازی‌های تربیتی
- ۴۹..... آموختن مفاهیم و اصول
- ۴۹..... الف- مفاهیم
- ۵۰..... ب- اصل

- ۵۰.....آموختن از طریق قیاس و استقراء.....
- ۵۱.....فن تمرین.....
- ۵۱.....الف- تمرین تکراری.....
- ۵۲.....ب- تمرین استنباطی.....
- ۵۲.....ج- مرور.....
- ۵۲.....د- تمرین‌های عملی.....
- ۵۲.....تلفیق روش‌ها.....
- ۵۳.....تعیین مراحل و روش‌های تدریس.....
- ۵۳.....کارهای مقدماتی قبل از شروع تدریس.....
- ۵۴.....آماده سازی.....
- ۵۴.....ارائه درس جدید.....
- ۵۴.....فعالیت‌های تکمیلی.....
- ۵۴.....انتخاب مواد و وسایل آموزشی یا رسانه‌ها.....
- ۵۶.....تعیین فعالیت‌های یادگیری.....
- ۵۶.....ارزشیابی (از نتیجه درس).....
- ۵۷.....مهارت‌های ضمن تدریس.....
- ۵۸.....مهارت برقراری ارتباط.....
- ۵۸.....الگوی برقراری ارتباط در جریان تدریس.....
- ۵۹.....الگوی برقراری ارتباط در جریان تدریس.....
- ۶۰.....مهارت تمرکز بخشی.....
- ۶۰.....توجه به نقش صدا و بیان معلم به هنگام تدریس.....

- عوامل مؤثر در بهبود صدا ۶۱
- ارزشیابی صدا ۶۱
- حرکت در کلاس ۶۲
- توجه دادن کلامی و غیر کلامی ۶۳
- ایجاد تنوع در برقراری رابطه بین افراد کلاس ۶۳
- سکوت ۶۳
- به کارگیری حواس مختلف ۶۳
- مهارت آماده سازی ۶۴
- مطالب آماده سازی ۶۵
- روش آماده سازی ۶۵
- مهارت ارائه درس جدید ۶۶
- مهارت در انتخاب و تنظیم مطلب درس جدید ۶۶
- مهارت در انتخاب روش ارائه درس جدید ۶۶
- مهارت جمع بندی ۶۶
- اهداف جمع بندی ۶۷
- انواع جمع بندی ۶۷
- جمع بندی تلخیصی (مروری) ۶۷
- جمع بندی انتقالی (کاربردی) ۶۸
- جمع بندی اتفاقی ۶۸
- کلاس داری ۶۸
- علل مسائل انضباطی ۶۹

۶۹	مسائل ناشی از معلم
۷۲	فقدان مهارت های تدریس
۷۴	مشکل آفرینی دانش آموزان
۷۵	حفظ بی غرضی و داشتن سعه صدر
۷۶	تعیین عمق مسئله
۷۷	شناخت دانش آموز
۷۸	انواع رفتارهایی که از دانش آموزان سر می زند
۸۱	تغییر رفتارهای ناپسند دانش آموزان
۸۱	نادیده گرفتن رفتارهای ناپسند در کلاس
۸۲	استفاده از تحسین و توجه به دانش آموز برای کاهش رفتارهای ناپسند در کلاس
۸۴	شرکت دادن دانش آموزان در فعالیت های یادگیری و اداره امور کلاس
۸۶	صحبت با دانش آموزان
۸۷	چند رهنمود کلی در زمینه رفتار معلم در کلاس
۸۸	مهارت های پس از تدریس
۸۸	فعالیت های تکمیلی
۸۸	مهارت در انتخاب مطلب برای انجام فعالیت های تکمیلی
۸۹	مهارت در انتخاب روش برای انجام فعالیت های تکمیلی:
۹۱	نتایج کتابات
۹۲	سخن آخر :
۹۵	منابع:

پیشگفتار

پرورش یا تربیت «جریانی است منظم و مستمر که هدف آن هدایت رشد جسمانی، شناختی، اخلاقی و اجتماعی یا به طور کلی رشد همه جانبه شخصیت دانش آموزان در جهت کسب و درک معارف بشری و هنجارهای مورد پذیرش جامعه و نیز کمک به شکوفا شدن استعداد آنان است». بر اساس چنین تعریفی پرورش یک نظام است، نظامی که کارکرد اساسی اش شکوفا کردن استعداد و تربیت شهروندانی است که هنجارهای مورد پذیرش جامعه را کسب کنند و متعهد به ارزشهای آن باشند. حتی بسیاری از صاحب نظران تربیتی کارکردی فراتر از کارکرد ذکر شده برای پرورش قائلند و معتقدند که القای ارزشها و سنتها و اخلاقیات پذیرفته شده جامعه به افراد یکی از قدیمی ترین دیدگاه پرورشی است، به جای چنین کارکردی، نظام تربیتی باید رشد مهارتهای شناختی از قبیل تفکر انتقادی، تحلیل ارزشها و مهارتهای گروهی را در کانون کارکردهای خود قرار دهد تا زمینه ی مردم سالاری در جامعه فراهم شود. گروهی دیگر نیز بر این باورند که نظام تربیتی باید عامل تغییر و تحول اجتماعی باشد.

مفهوم آموزش برخلاف پرورش یک نظام نیست، بلکه آموزش فعالیتی است هدفدار و از پیش طراحی شده، که هدفش فراهم کردن فرصتها و موقعیت هایی است امر یادگیری را در درون یک نظام پرورشی تسهیل کند و سرعت بخشد. بنابراین آموزش وسیله ای است برای پرورش، نه خود پرورش. آموزش یک فعالیت مشخص و دقیق طراحی شده است؛ پس هدفهای آن دقیق تر و مشخصتر و زودرستر از هدفهای پرورشی است. آموزش ممکن است با حضور معلم و یا بدون حضور معلم از طریق فیلم، رادیو، تلویزیون و سایر